

OBVEZE RADNIKA SUKLADNO ZAKONU O ZAŠTITI NA RADU

Narodne novine br.71/14

U smislu Zakona o zaštiti na radu, čl.3.

Radnik je fizička osoba koja u radnom odnosu obavlja poslove za poslodavca

Osoba na radu je fizička osoba koja nije u radnom odnosu kod poslodavca ali za njega obavlja određene poslove (osoba na stručnom osposobljavanju za rad; osoba na sezonskom radu za obavljanje privremenih, odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi; osoba koja radi na određenim poslovima u skladu s posebnim propisom; redoviti student i redoviti učenik srednjoškolske ustanove na radu u skladu s posebnim propisom; osoba koja radi kao volonter, naučnik, student i učenik na praksi, osoba koja radi u vrijeme izdržavanja kazne zatvora ili odgojne mjere i slično)

Druga osoba je osoba koja se po bilo kojoj osnovi rada nalazi na mjestu rada (poslovni suradnik, davatelj usluga i dr.)

1. Obveze glede zabrane pušenja, uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti

- Zabranjeno je pušenje na radnim sastancima (čl. 57., st. 2.)
- Zabranjeno je pušenje na mjestu rada ((čl. 57., st. 3.)
- Zabranjeno je pušenje u radnim prostorijama i prostorima osim onih u kojima poslodavac iznimno utvrdi da je pušenje dozvoljeno, o čemu u takvoj prostoriji mora biti istaknut znak mjesta za pušenje (čl. 57., st. 4.)
- Zabranjeno je uzimanje alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti prije i tijekom rada i njihovo unošenje u radne prostorije i prostore (čl. 58., st. 1.)
- Ako radnik odbije pristupiti provjeri smatra se, da je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti (čl. 59., st. 2.)

2. Osposobljavanje za rad na siguran način

- Radnik je dužan osposobljavati se za rad na siguran način kada ga na osposobljavanje uputi poslodavac (čl. 67.)

3. Obavljanje poslova s dužnom pozornošću

- Radnik je dužan obavljati poslove s dužnom pažnjom te pri tome voditi računa o svojoj sigurnosti i zdravlju, kao i sigurnosti i zdravlju ostalih radnika (čl. 68., st. 1.)
- Smatra se da radnik radi s dužnom pozornošću kada poslove obavlja sukladno znanjima i vještinama koje je stekao tijekom osposobljavanja za rad na siguran način te

- uputama poslodavca, odnosno njegovog ovlaštenika i to na način da:
- prije početka rada pregleda mjesto rada te o uočenim nedostacima izvijesti poslodavca ili njegovog ovlaštenika,
 - pravilno koristi sredstva rada,
 - pravilno upotrebljava propisanu osobnu zaštitnu opremu koju je nakon uporabe dužan vratiti na za to određeno mjesto,
 - pravilno koristi i samovoljno ne isključuje, ne vrši preinake i ne uklanja zaštite na sredstvima rada
 - odmah obavijesti poslodavca, njegovog ovlaštenika, stručnjaka zaštite na radu ili povjerenika
 - radnika za zaštitu na radu o svakoj situaciji koju smatra značajnim i izravnim rizikom za sigurnost i zdravlje kao i o nepostojanju ili nedostatku uputa koje su dane za takvu situaciju, te o bilo kojem uočenom nedostatku u organiziranju i provedbi zaštite na radu
 - posao obavlja sukladno pravilima zaštite na radu, pravilima struke te pisanim uputama poslodavca
 - prije napuštanja mjesta rada ostavi sredstva rada u takvom stanju da ne ugrožavaju druge radnike i sredstva rada.
 - surađuje s poslodavcem, njegovim ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, specijalistom
 - medicine rada i povjerenikom za zaštitu na radu (čl. 68.)

4. Obveza suradnje

- Radnik je dužan surađivati s poslodavcem, njegovim ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, povjerenikom zaduženim za zaštitu na radu, specijalistom medicine rada u rješavanju svih pitanja zaštite na radu, osobito dok se ne osigura da radni okoliš i uvjeti rada ne predstavljaju rizik za sigurnost i zdravlje te dok se u cijelosti ne postigne zaštita na radu u skladu sa zahtjevima tijela nadležnih za nadzor provedbe zaštite na radu (čl. 69., st. 1.)
- Radnik mora odmah izvijestiti poslodavca, njegovog ovlaštenika, stručnjaka za zaštitu na radu ili povjerenika za zaštitu na radu o svakoj činjenici za koju smatra da predstavlja neposredni rizik za sigurnost i zdravlje, kao i o svakom drugom nedostatku u sustavu zaštite na radu (čl.69., st. 3.)

5. Napuštanje radnog mjesta pri neposrednoj prijetnji za život i zdravlje

- Radnik ima pravo odbiti raditi i napustiti mjesto rada ako mu izravno prijeti rizik za život i zdravlje, sve dok poslodavac ne poduzme korektivne mjere te zbog takvog postupanja ne smije trpjeti štetne posljedice (čl.69., st.4.)
- O svojem postupku mora obavijestiti poslodavca, njegovog ovlaštenika, stručnjaka za zaštitu na radu ili povjerenika radnika za zaštitu na radu. (čl. 69., st.6.)
- U slučaju napuštanja radnog mjesta zbog izravne prijetnje za život i zdravlje, poslodavac, njegov ovlaštenik, odnosno radnik ili povjerenik radnika za zaštitu na radu obvezni su bez odgađanja izvijestiti nadležnog inspektora koji je obavezan u roku od 48 sati utvrditi činjenično stanje i osnovanost navoda radnika (čl. 69., st.7.)

6. Stres na radu ili u vezi s radom

- Radnici imaju obvezu postupati u skladu s uputama poslodavca za sprječavanje, uklanjanje ili smanjivanje stresa na radu ili u vezi s radom (čl. 52., st.1.)
- Radnici i njihovi predstavnici imaju obvezu surađivati s poslodavcem radi sprječavanja, uklanjanja ili smanjivanja stresa na radu ili u vezi s radom. (čl. 52., st.2.)
- Navedene obveze odnose se i na radnike koji u skladu s općim propisima o radu, kao rukovodeći radnici ili članovi obitelji poslodavca fizičke osobe, ostvaruju pravo samostalno odlučivati o svojem radnom vremenu, stanci te o dnevnom i tjednom odmoru (čl. 52., st.3.)